

NEWSLETTER

JANUARY - FEBRUARY 2025

FOREST LOSS MONITORING PROJECT

I. ป่าไม้เข้มแข็งด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และพลังชุมชน

การอบรมระบบ SMART Patrol: เสริมเกราะป้องกันผืนป่าด้วย SMART Patrol
โครงการได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับระบบ SMART Patrol เพื่อเสริมสร้างวิทยาศาสตร์ภาคประชาชนและการติดตามตรวจสอบโดยชุมชนต่อกิจกรรมผิดกฎหมายในป่า เช่น การตัดไม้การล่าสัตว์ และการบุกรุกป่าในพื้นที่ป่าชุมชน 4 แห่งและป่าสงวนแห่งชาติ 1 แห่งได้แก่:

- ป่าชุมชนต่อแพ (1,770 ไร่)
- ป่าชุมชนทุ่งแพม (2,171 ไร่)
- ป่าชุมชนเลโซ (587 ไร่)
- ป่าชุมชนประตูเมือง (2,953 ไร่ แบ่งเป็น 3 แปลง)
- ป่าสงวนแห่งชาติ 1 แห่ง

มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 37 คนโดยมีนายสุกัลักษณ์ ชันภูเขียว จากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว และที่ปรึกษาโครงการเป็นวิทยากร การอบรมประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในพื้นที่ โดยใช้เครื่องมือ SMART Mobile จำนวน 6 เครื่องมอบให้กับคณะกรรมการป่าชุมชนและเจ้าหน้าที่ชุดป้องกันรักษาป่าจากแม่ฮ่องสอน

โครงการยังสนับสนุนซิมโทรศัพท์พร้อมแพ็คเกจอินเทอร์เน็ต 1 ปีเพื่อรองรับการรายงานแบบเรียลไทม์ ผลการประเมินหลังอบรมพบว่าอุปกรณ์สามารถส่งข้อมูลลาดตระเวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงข้อมูลภัยคุกคามที่สามารถตรวจสอบร่วมกับภาพจากกล้อง NCAP ได้

II. การฝึกอบรมโดรน: ผู้ช่วยอัจฉริยะในการดูแลป่าไม้

ด้วยการสนับสนุนจากสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ เจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้รับการฝึกอบรมการใช้โดรน DJI Air 3S เพื่อเพิ่มศักยภาพในการติดตามทรัพยากรป่าไม้ การฝึกอบรมยึดตามคู่มือของDJI ครอบคลุม:

- การวางแผนการบิน
- เทคนิคการสำรวจทางอากาศ
- การจัดเก็บข้อมูลในระบบ Synology NAS ที่ปลอดภัย

ขณะนี้จะมีการบินสำรวจด้วยโดรนเป็นประจำทุกเดือนในจุดติดตามที่กำหนด เพื่อช่วยลดภาระงาน ตรวจสอบภาคสนาม เพิ่มความแม่นยำและสนับสนุนการตัดสินใจด้านการอนุรักษ์ป่าอย่างยั่งยืน

III. การฝึกอบรมเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช: เยาวชนและชุมชนเรียนรู้เทคโนโลยีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช

จัดขึ้นที่โรงเรียนบ้านห้วยสิงห์ อำเภอแม่สะเรียงระหว่างวันที่ 25-26 มกราคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วม 29 คนจาก 4 ป่าชุมชนและ 3 โรงเรียน วิทยากรคือคุณนพดล กมลธรรมโชติ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิรัชระรักษ์ โดยเนื้อหาครอบคลุม:

- การปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น บุหรี่
- ทฤษฎีพื้นฐานของการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
- ภาคนวัตกรรมในห้องปฏิบัติการ เช่น การเตรียมอาหารเลี้ยงและการจัดการตัวอย่างแบบปลอดเชื้อ

น่าประทับใจที่ตัวอย่างบอนสีที่ผู้เข้าอบรมปลูกมีอัตราการรอดสูง แสดงถึง การถ่ายทอดทักษะที่ได้ผล หลังการอบรม โครงการได้สนับสนุนการจัด ตั้งห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อที่โรงเรียนชุมชนต่อแพวิทยา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และเครื่องมือเกษตรกรรมที่ใช้ได้จริง

IV. การฝึกอบรมการใช้ประโยชน์จากไฟและไบโอชาร์: ไฟและไบโอชาร์: พลังเศรษฐกิจ สีเขียวจากชุมชน

การฝึกอบรมนี้มุ่งเน้นบทบาทของไฟในการส่งเสริมความยืดหยุ่นต่อสภาพภูมิอากาศ การเกษตรอย่างยั่งยืนและการพัฒนาอาชีพของชุมชน ผู้เข้า ร่วมได้เรียนรู้เกี่ยวกับ:

- นวัตกรรมไฟระดับโลก
- การผลิตและการใช้ประโยชน์จากไบโอชาร์
- กลยุทธ์พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นผ่านธุรกิจจากไฟ

กิจกรรมนี้ตอกย้ำบทบาทของไฟในโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green) ของประเทศไทย ผู้เข้าร่วมกลับไปพร้อมความรู้ปฏิบัติ และแรงบันดาลใจในการเป็นผู้พิทักษ์สิ่งแวดล้อม และสร้างรายได้

V. ศึกษาดูงาน: เรียนรู้การอนุรักษ์กล้วยไม้และทรัพยากรป่าในพื้นที่ จังหวัดอุบลราชธานี

ระหว่างวันที่ 21-23 กุมภาพันธ์ 2568 โครงการได้จัดทัศนศึกษายังพื้นที่ป่าภูผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานีเพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากพืชป่าเสี่ยง โดยเฉพาะกล้วยไม้ การศึกษานี้นำโดยรองศาสตราจารย์ ดร.นริศภูมิภาคพันธ์ และคณะวิทยากร ผู้เข้าร่วมได้เยี่ยมชมพื้นที่ 10 แห่งใน 3 อำเภอได้แก่:

- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ายอดโดม
- บ้านตาโยย บ้านหนองครก
- อุทยานแห่งชาติภูจอง-นายอย
- อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

เนื้อหาเน้นการอนุรักษ์แบบนอกถิ่น (ex-situ) และในถิ่น (in-situ) เช่น:

- การปลูกไฟและพืชมค่า
- การเลี้ยงผึ้งโพรง และการเพาะขยายพันธุ์กล้วยไม้ป่า
- การจัดการทรัพยากรในเขตกันชนบริเวณขอบป่า

การเดินทางนี้เปิดโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชนแม่ฮ่องสอนและอุบลราชธานี

VI. เรื่องพิเศษ: ถ่ายทำภาพยนตร์ประชาสัมพันธ์โครงการโดยทีม ITTO นำโดยคุณพอลล่า

เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการอย่างมืออาชีพ ทีมถ่ายทำจาก ITTO ประเทศญี่ปุ่น นำโดยคุณพอลล่า และคุณ A ได้เดินทางมาเก็บภาพกิจกรรมภาคสนามในประเทศไทย พวกเขาถ่ายทำในป่าชุมชนทั้ง 4 แห่งสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ครู และผู้ผลิตไบโอชาร์จากไฟ รวมถึงถ่ายภาพทางอากาศร่วมกับสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ ทีมงานยังได้ลิ้มรสอาหารป่าท้องถิ่น โดยเมนูเด็ดคือ “ไข่มดแดง” ซึ่งเป็นอาหารพื้นบ้านขึ้นชื่อ “เราให้ภาพเล่าเรื่องแทนคำพูด”

